

ÜNNEPI KÖSZÖNTŐ

ANNIVERSARY GREETINGS

*Dr. Latorcai János**

A Miskolci Egyetem számomra mindig az életemet meghatározó diákéveket jelenti. Ez az Alma Mater nemcsak tanított, hanem tanárai révén példát is mutatott. Példát szorgalomra, kitartásra, szakmai igényességre és nem utolsósorban tisztességre.

Professzoraim és oktatóim kristálytisztán látták: „az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Ez a Szent-Györgyi Alberttől származó gondolat volt az itt folyó oktató-nevelő munka igazi hajtóereje. A Fábry György professzor úr és Fejes Gábor docens úr előadásai által elvetett mag hatására megízlelhattuk az alkotás és a kutatás izgalmát is. A Vegyipari Gépek Tanszékének köszönhetően indulhattam el magam is a tudományos kutatói, egyetemi oktatói pályán, melyet 30 évvel később elhagytam ugyan, más pályára irányított a sors, de attól elszakadni sohasem tudtam, s nem is akartam.

Mélyen tisztelt Dékán Úr, Professzor Urak!
Tisztelt Ünnepi Tanácskozás!
Kedves Hölgyeim és Uraim!

A természettudományok, különösen a műszaki tudományok - szemben a társadalomtudományok jó néhány ágával - sohasem önmagukért való, elefántcsonttoronyban folytatott tudományok. Ezek eredményei csak akkor hasznosulnak, ha azokat átültetik a gyakorlatba, míg a társadalomtudományok, különösképpen az ideális állammal és annak társadalmi berendezkedésével foglalkozó tudományok sokszor hangeztes eredményei a történelem tanulsága szerint jobb, ha nem kerülnek át a gyakorlatba.

Érdekes módon mégis egy ilyen, egyébként sikertelen társadalomtudományi adaptáció eredményeként, amikor a vas és acél országává akarták tenni az országot, született meg 1949-ben a Nehézipari Műszaki Egyetem, azzal a törvényileg is kimondott céllal, hogy létrehozza a műszaki szakképzés és a borsodi iparvidék nehéziparának gyümölcsöző együttműködését.

* a Magyar Országgyűlés Alelnöke, okl. vegyipari gépészmérnök

Mindannyian tudjuk, hogy a vas és acél országává válás kísérlete áldozatokkal és károkkal járt, de a Nehézipari Műszaki Egyetem létrehozása szerencsére igazán jó és időtálló döntésnek bizonyult.

A borsodi iparvidék kialakítását követő néhány éven belül lezajlott vegyipari fejlődés súlyos szakemberhiányt indukált az észak-magyarországi régióban. Ezt a problémát felismerve a Borsodi és a Tiszai Vegyi kombinát, valamint az Észak-Magyarországi Vegyiművek és a Magyar Kémikusok Egyesület megyei vezetőségé az Egyetemmel karöltve kezdeményezte egy szakmai tanszék felállítását.

Az 1962. augusztus elsején megalakult Vegyipari Gépek Tanszéke létrejöttének körülményei, nevezetesen az, hogy létjogosultságát az ipar fogalmazta meg, az elkövetkezendő 50 évet is alapvetően determinálta, intézményesítette a Tanszék és az ipar közötti szoros kapcsolatokat.

Az alapítással összefüggő fontos lépés volt, hogy az első tanterv a ma oly divatosan hangoztatott interdiszciplinaritás jegyében született meg, mely a hallgatók képzésébe az egyetem mindhárom karát bevonta. Ez a szakmai képzésekben óriási többletnek bizonyult.

A korszerű tanterv, a Fábry György vezette oktatói gárda és a kezdetektől fogva meglévő ipari kapcsolatok rövid idő után meghozták a várt eredményeket, melyeknek köszönhetően a kiválónál kiválóbb szakemberekkel bővülő oktatói gárda képes volt a legjelentősebb ipari kutatásokba bekapcsolódva ötvözni az elméleti tudást a gyakorlati ismeretekkel, ezzel is biztosítva, hogy a képzés színvonala, az ifjú mérnökök tudása és emberi magatartása megfeleljen a szakma elvárásainak.

Nincs ez másként napjainkban sem. A Tanszék továbbra is jelentős hangsúlyt fektet az elmélet mellett a gyakorlatra, a gazdasági élet szereplőivel való aktív együttműködésre mind a művelési, technológiai, mind a gépészeti, biztonságtechnikai kutatások területén. E téren talán a legjelentősebb siker a Tanszék és a Tiszai Vegyi Kombinát Rt. együttműködése során kifejlesztett és közösen üzemeltetett, nemzetközileg is elismert szerelvényvizsgáló laboratórium.

Az ilyen jellegű fejlesztések és együttműködések a tudásalapú gazdaság korszakában nélkülözhetetlenek, csak az ezekben megjelenő innováció lehet képes a hazai gazdaságot nemzetközi megmérettetésben is versenyképesé tenni.

Mivel ez a jövő útja, ezért az államnak elsőrendű feladata azon tudásközpontok támogatása, melyek képesek közvetlen kapcsolatot teremteni az iparral és ezáltal aktívan bekapcsolódni az innovációs versenybe. Különösképpen azért, mert hazánk nem tud tőkeexportálóként bekapcsolódni, sőt leginkább arra van szükségünk, hogy fejlesztési projektjeinkhez tőkét vonzzunk az országba.

Nincsenek kifogyhatatlannak tűnő nyersanyagkészleteink. Bérszintünk, még ha nemzetközi összehasonlításban az EU alsó harmadában található is, szerencsére még magasabb annál, hogy e téren kelljen versenyeznünk a fejlődő világ államaival. Így gyakorlatilag nem maradt más lehetőségünk, mint a tudásalapú, magas hozzáadott értékű, innovatív termékek előállítás, gyártása. Ehhez nélkülözhetetlenek a Vegyipari Gépek Tanácskéhez hasonló, regionális és országos jelentőségű kutatóműhelyek.

Tisztelt Ünnepi Tanácskozás!

Európa történetének korábbi évszádaiban egy-egy állam erejét, vagy éppen a gazdasági rendszerben elfoglalt helyét elsődlegesen a lakosság szám és az abból fakadó katonai erő határozta meg. Így a kis nemzeteknek szinte esélye sem volt kitörésre.

Mára a világ nagyot változott. Az erő és a mennyiség helyett egy-egy ország helyzetét inkább a minőség és a kiművelt emberfők száma határozza meg.

Éppen ezért kérem Önöket, oktató-nevelő munkájuk során vessék a hallgatók, a jövő mérnökei eszébe Szent-Györgyi Albert szavait: „Tudományos kutatómunkánkkal hazafias kötelességünket is teljesítjük, mert hiszen éppen a tudomány, a kultúra az az egyetlen terep, amelyen a versenyt a nagy nemzetekkel egy kis nemzet is felveheti, megcsillogtatván nevét az emberi történelemben.”

E gondolatokkal kívánok újabb sikeres ötven éveket, mára pedig eredményes szakmai tanácskozást.

